UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Processus iudiciarius panormitani

Johannes <Urbach>

Parisius, Millesimo quinge[n]tesimo octauo

Diuisio iudicium.

---

urn:nbn:de:hbz:466:1-70756

Visual Library

caſti hoc vex de iudice ordinario ſec⁹ de delegato. de offi.iu.dele.p.⁊.g. Ad hoc tñ cleric⁹ ꝙ valeat iuriſdictionē nō ſui iudicis ī ſe ꝓrogare plura requirũtur que concurrere debent vt in dicto.c.ſignificaſti et ibi notãtur. An autez qs ſemel ꝓrogando pt penitere ⁊ iudiciũ iudicis ꝓrogati declinare.recurrendum eſt ad.c.i.de iudi.⁊ que ibi notari conſueuerũt. ¶ Additio Et adnotata p legiſtas ī.l.ſi conuenerit ⁊ in.l.cum quedã puella.ff.de iuris:oīm iudicũ:Sed quis ſit competens iudex alicuius.

¶ Diuiſio iudicium

PRo iſto ē aduertẽdũ ꝑut dicit. Guil.ī ſpe.par te.i.ti.i. Judiciũ aliĳ delega. aliĳ ordinarĳ aliĳ auditores aliĳ aſſeſſores aliĳ arbitrarĳ aliĳ arbitratores. Uel poteſt dici diſtiguendo duo membra tãtum.ſcilicet ꝙ omnis iudex aut eſt delegatus aut ē ordinarius.quidam tamē eſt mixtus ſicut auditor palatĳ apoſtolici qui nec eſt delegatus nec ordinarius ſed ptãs eius ſe hz ad vtrũqꝫ qꝛ habet ordinariam in cognoſcendo et delegatã ī pronunciando vt notatur in clemen. auditor de reſcrip. Et quod in ſpe.ponit Guil.auditorem ītelligi de eo cui certus articulus cauſe expẽdiẽd⁹ cõmittit. Et ſi guil. intelligit de articulo habẽte cauſe cognitionem annexam tunc talis auditor eſt delegat⁹. Si de nudo articulo nō hñte cauſe cognitionem vt eſt examinatio teſtium tũc nō eſt iudex talis auditor ſed nudus miniſter.ꝺ quo in.c.ſup queſtioñ.de offi.dele. in cle.auditor.e.ti. Et ideo nō debet poni iſtud mēbrũ ſcꝫ de aſſeſſore quē nō oportet īter iudices enumerare qꝛ proprie iudex nō eſt vt ſuo loco patebit. Similiter arbiter vel arbitrator ꝓprie non eſt iudex:qꝛ priuata perſona põt arbiter eligi.ſꝫ p actuꝫ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

priuatoꝝ non datur iuriſdictio alias eã non haben
ti. vt patet de foꝛo cõpe. ſi diligẽ. ꝛ. c. ſignificaſti. ſed
ideo ſpeculatoꝛ enumerat eũ inter iudices. qꝛ arbi
tria redacta ſunt ad inſtar iudicioꝛuȝ vt in. l. i. ff. de
arbi. ¶ Itẽ arbitriũ eſt volũtariũ ſed iudiciũ reddi
tur in inuitũ. vt. s. dictũ eſt. Delegat⁹ eſt qui ex alte
rius commiſſione alicuius cauſe recipit iudicialeȝ
cognitionẽ. de offi. dele. ſuper et ille ſi eſt a pꝛincipe
delegatus aliũ ſubdelegat. ¶ Additio. Et ideȝ ſi ẽ
delegat⁹ a ꝓconſule. l. cũ ꝑtoꝛ. §. i. ff. de iudicis. l. le
gatus. ff. de officio ꝓconſulis et le. ꝛ idẽ ĩ delegato
ad vniuerſitatẽ cauſaꝝ. l. i. ff. q̃s ꝛ a quo. appe. Vñ
ſubdelegatus eſt cui cauſa vel aliq̃ pars cauſe a de
legato ſcdo loco ꝯmittiť vt ibi ꝛ ſic ſubdelegatus di
citur delegatus. Conſeruatoꝛes etiam et executo-
res ſunt delegati. de offi. dele. c. i. ꝛ vl. li. vi. Oꝛdina
rius eſt qui iure ſuo vel pꝛincipis bñficio vniuerſa
liť iuriſdictionẽ exercere põt. ff. de iuriſcõ. iu. l. mo-
re maioꝛum ꝛ ſequẽti. papa ergo eſt oꝛdinarius ſin
guloꝝ. xi. q. iii. cuncta ꝑ mũdũ. ꝛ. c. per pꝛĩcipalem.
Item ep̃s in ſua dyo. et dñs tp̃alis in cuius territo
rio quis domiciliũ hȝ. vt in. l. heres abſens. ff. de iu
di. de fo. compe. c. vl. iſti ſunt oꝛdinarij ꝛ cõpetẽtes
iudices dñi tñ tp̃ales non fundant intentionẽ ſuaȝ
de iure cõi contra hoĩes in territoꝛio ſuo ſicut epi ꝛ
dyoceſibus ſuis ꝓ quo notatur ĩ. c. ſuper eo de. par
rochijs et in. c. i. de reli. dñi. Itẽ inferioꝛes poſſunt
eſſe oꝛdinarij et habere oꝛdinariã iuriſdictioneȝ ex
pꝛiuilegio vel ex cõſuetudine de offi. oꝛdi. cuȝ ab ec
cleſiarium de fo. compe. cũ contigat. Archiep̃s xͦ
nõ eſt iudex oꝛdinari⁹ ſubditoꝝ ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ
ſed ſolũ ĩ dyoceſii ſua ꝛ ſuꝑ ſuffraganeos hȝ oꝛdina
riam poteſtatem. vt in. c. paſtoꝛalis. de offi. oꝛ. Vñ

non poteſt adiri per ſimplicem querelā ad th'ſ ſub
ditis ſuffraganeoꝝ niſi in caſibus vt ibi. Item lega
tus eſt ordinarius in ꝓuincia ſibi decreta vt in.c.i.
de offi.dele.vi. ¶ Additio. Et ſic in eadem dioceſi
pñt concurrere tres ordinariȷ̃/ſcȝ papa/legatus et
ep̄s no.in.c.ſi a ſede de prebendis lib.vi.

¶ Quando actor primo debet incipere eundo ad
iudicem.

SEd qualiter adeundo iudicē actor debȝ ſe ha
bere tractat. Guil.in ſpec.de ꝯpe.iudi.ade.§.
viſo/qr ſi eſt ordinarius actor p ſe vel p procurato
rem accedit ad eum hora congrua ⁊ cum cedit pro
tribunali/non quādo legit vel quādo eſt indiuinis
nec in via.⁊c̄. Et ſi factum ſuū coram eo ꝓponat p
ſe ſi eſt diſcretus/alioquin per aliuȝ de iudi.paſto-
ralis/et petat aduerſariuȝ citari ad iudiciuȝ ſeu vo
cari ad cauſam de iudi.c.i.quia per citationē debet
inchoari ꝓceſſus. Eſt enim citatio fundamentū ac
principium ordinis iudiciariȷ̃ inſti.de pena temere
liti.§.fi.de quo in glo.c.eccleſie ſancte marie.de cō-
ſti.ſicut litis conteſta. eſt fundamentum ipſius li-
tis ſeu iudiciȷ̃ de quo dictū eſt ſupra quia omnium
actionum inſtituendarum principium ab eadē par
te dicti conſtituitur que eſt de in ius vocando vt di
ctū eſt ſupra in.§.fi.inſti.de pena.ti.liti. Si iudex
eſt delegatus/accedat ad eum vbicūꝙ īueniat ipȝ
quia certo loco ſeu conſiſtorio quandoꝙ careat in lo
co tamen honeſto et hora congrua/de offi.dele.ꝯſu
luit pro quo notatur in ca.q̄uis de appel.in clemē.
litteram cōmiſſionis ſibi p̄ſentet ⁊ tunc incipit iu-
riſdictionem habere de appel.vt debitus requirēs
eum humiliter vt mandatum apoſtolicuȝ exequen